

Forslag

til

Lov om ændring af lov om civilforsvaret.

Fremsat den 13. marts 1975 af *indenrigsministeren*.

§ 1.

I lov om civilforsvaret, jfr. lovbekendtgørelse nr. 122 af 1. april 1962, som ændret ved § 18 i lov nr. 175 af 30. april 1969, foretages følgende ændringer:

1. §§ 42 og 43 ophæves, og i stedet ind sættes:

„§ 42. Medmindre disciplinarmidler bringes i anvendelse, jfr. § 43 a, stk. 1, straffes den til civilforsvarstjeneste indkaldte værnepligtige med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 1 år, såfremt han:

- 1) nægter at gøre civilforsvarstjeneste,
- 2) udebliver eller uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet,
- 3) ikke efterkommer en foresats tjenstlige befaling eller
- 4) i øvrigt undlader at efterkomme de pligter, som tjenesten medfører.

Stk. 2. I krigstid kan straffen stige til fængsel indtil 2 år.

Stk. 3. Sagerne behandles som politisager. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitel 68, 69, 71 og 72 kan anvendes i samme omfang som i sager, som det efter de almindelige regler i retsplejeloven tilkommer statsadvokaten at forfølge.

§ 43. Indenrigsministeren bestemmer, i hvilket omfang strafafsoning eller ulovligt fravær skal medføre eftertjeneste eller hjemsendelse med henblik på fornyet indkaldelse. Eftertjenesten kan ikke overstige afsoningstiden og den tid, den pågældende eventuelt har været ulovligt fraværende.

Indenrigsmin. 2. a. kt. j. nr. 2200-8/1973.

Stk. 2. Den, der anden gang dømmes for at nægte at gøre civilforsvarstjeneste, jfr. § 42, stk. 1, nr. 1, hjemsendes og kan ikke senere indkaldes.

§ 43 a. I stedet for mindre straffe efter § 42 skal anvendes disciplinarmidler, medmindre omstændighederne taler derimod.

Stk. 2. Disciplinarmidler kan ikke indbringes for retten.

§ 43 b. Som disciplinarmidler kan anvendes belæring, tilrettevisning, arbejde og efterøvelse i en del af fritiden, fremstilling, vagt eller anden tjeneste uden for orden, fratagelse af friheder samt overflytning til anden tjeneste.

Stk. 2. Medfører anvendelse af disciplinarmidler indgreb i adgangen til at forlade tjenestestedet efter tjenestens ophør, må dette ikke ske for længere perioder end 3 dage ad gangen med mindst 1 dags mellemrum mellem perioderne, og anvendelsen må ikke udstrækkes ud over 14 dage.

Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter de nærmere regler om anvendelse af disciplinarmidler, herunder regler om samtidig anvendelse af flere disciplinarmidler.

Stk. 4. Indenrigsministeren bestemmer, hvem der skal have myndighed til at anvende disciplinarmidler, og omfanget af denne myndighed.

§ 43 c. Den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, kan forlange udståelsen udsat i indtil 2 × 24 timer efter meddelelsen om disciplinarmidlet.

§ 43 d. Den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, kan forlange sagen forelagt for et disciplinarnævn til afgørelse.

Stk. 2. Disciplinarnævnets afgørelse kan såvel af den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, som af den, der har pålagt disciplinarmidlet, forlanges forelagt et ankenævn til afgørelse. Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for domstolene eller indenrigsministeren.

Stk. 3. Disciplinarnævnet består af en dommer som formand samt to andre medlemmer, hvoraf den ene så vidt muligt skal være en talsmand og af samme grad som den, der er blevet pålagt disciplinarmidlet, medens den anden skal være dennes foranstående.

Stk. 4. Ankenævnet, der oprettes af indenrigsministeren, består af en formand og to andre medlemmer. Formanden skal være en landsdommer eller en dommer, der opfylder de almindelige betingelser for at kunne beskikkes til landsdommer. De øvrige medlemmer er en statsadvokat, der udpeges af justitsministeren, og en advokat, der udpeges af Advokatrådet.

Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter de nærmere regler for udpegning af disciplinarnævnets medlemmer og for disciplinarnævnets og ankenævnets virksomhed.

§ 43 e. Indbringelse af et disciplinarmiddel for disciplinarnævnet eller ankenævnet har ikke opsættende virkning på udståelsen, medmindre andet bestemmes af vedkommende nævns formand.

Stk. 2. Et disciplinarmiddel skal indbringes for disciplinarnævnet eller ankenævnet inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om disciplinarmidlet, henholdsvis om disciplinarnævnets afgørelse. Vedkommende nævns formand kan bestemme, at der skal ses bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund hertil."

2. I § 44 bliver „§§ 42 og 43“ i stk. 1 og stk. 2 til: „§ 42, § 43 og § 43 a-e“.

§ 2.

Tidspunktet for lovens ikrafttræden bestemmes af indenrigsministeren.

Bemærkninger til lovforslaget.

Hovedsigtet med de ændringer, der er indeholdt i nærværende lovforslag og det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde, er — på baggrund af den i folketingsåret 1972-73 gennemførte revision af den militære straffe- og retsplejelovgivning, jfr. lov nr. 216 af 26. april 1973 og lov nr. 218 af samme dato — at søge tilvejebragt en harmonisering af reglerne om straf og disciplinarmidler for samtlige grupper af værnepligtige.

Dette hovedsigte har ført til, at der i loven om civilforsvaret foreslås indføjet bestemmelser om anvendelse af disciplinarmidler, der med enkelte modifikationer er enslydende med bestemmelserne om disciplinarmidler i kapitel 15 i militær retsplejelov. Disciplinarmidlerne vil mest hensigtsmæssigt kunne finde anvendelse i stedet for bødestraf og kortere frihedsstraffe. Den forøgede anvendelse af disciplinarmidler i stedet for straf, der vil være en følge af udvidelsen af kredsen af disciplinarmidler, vil begrænse antallet af sager, der indbringes for domstolene, jfr. i denne forbindelse indenrigsministerens udtalelse i folketinget den 5. februar 1969 (Folketingstidende 1968-69, sp. 3631).

Det ændrede disciplinarmiddelsystem forudsætter, at personellets retsbeskyttelse ikke væsentligt forringes ved øget anvendelse af disciplinarmidler i stedet for straf. Der fremsættes derfor i overensstemmelse med bestemmelserne i militær retsplejelovs kapitel 15 forslag om, dels at der kan opnås en vis udsættelse med udståelsen af et disciplinarmiddel, dels at disciplinarmidler kan indbringes for et disciplinarnævn og derudover for et ankenævn, hvis formænd kan bestemme, at udståelsen yderligere udsættes, indtil det pågældende nævns afgørelse foreligger.

Om baggrunden for ophævelsen af bestemmelsen i gældende lovs § 42, stk. 2, der hjemler en lovbestemt minimumsstraf for andengangsnagtelse af at gøre civilforsvarstjeneste, henvises til bemærkningerne til det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

Der er endnu ikke taget stilling til, hvorvidt der skal oprettes ét eller flere disciplinarnævne. Der påtænkes oprettet ét ankenævn for hele landet. Udgifterne til drift af disse nævn er beregnet til ca. 50.000 kr. årligt. Lovforslagets øvrige bestemmelser

vil ikke medføre administrative eller statsfinansielle konsekvenser.

Lovforslaget har været forelagt for justitsministeriet, forsvarsministeriet samt civilforsvarsstyrelsen, der har afgivet sin udtalelse, efter at lovforslaget har været forelagt for repræsentanter for de værnepligtige i civilforsvaret.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 42.

Ad stk. 1 og 2. Bestemmelsernes gerningsindhold svarer til gerningsindholdene i gældende lovs § 42, idet dog formuleringen i et vist omfang er tilnærmet den i militær straffelovs §§ 15, 16 og 23 anvendte sprogbrug, jfr. bilag 2.

Gerningsindholdet rømning er bortfaldet som følge af, at rømningsbegrebet er bortfaldet i militær straffelov. Der er i øvrigt ikke ved den ændrede formulering i forhold til gældende lov tilsigtet en ændring af det strafbares område.

Med hensyn til fastsættelsen af en fælles strafferamme henvises til bemærkningerne til § 6 i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

Med hensyn til anvendelsen af § 42, stk. 1, nr. 1, i sager om totalnægtelse henvises til bemærkningerne om Jehovas Vidner i det nævnte lovforslag om ændring af civilværnepligtsloven.

Ad stk. 3. Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i gældende lovs § 42, stk. 3.

Til § 43.

Ad stk. 1. Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i militær straffelovs § 14, jfr. bilag 2.

Ad stk. 2. Bestemmelsen tager sigte på tilfælde af totalnægtelse og lovfæster princippet om, at den strafferetlige reaktion skal træde i stedet for af-tjening af værnepligten. Ved at lade dommen være afgørende og ikke som i den gældende lovs § 42, stk. 2, udstået frihedsstraf, opnås, at domstolene ikke på forhånd bindes til udelukkende at anvende ubetingede frihedsstraffe.

Til § 43 a.

Bestemmelserne svarer til bestemmelserne i militær retsplejelovs § 37, stk. 2 og stk. 3, jfr. bilag 3.

Til § 43 b.

Ad stk. 1. De foreslåede disciplinarmidler svarer til dem, der er et led i militær retsplejelovs § 38, stk. 1, jfr. bilag 3.

Man har dog efter drøftelse med justitsministeriet undladt at medtage disciplinarmidlet „tilbageholdelse på tjenestestedet“, idet det kan give anledning til tvivl, om ikke tilbageholdelsen vil kunne have karakter af en frihedsberøvelse i grundlovens forstand, jfr. grundlovens § 71, stk. 6. Bestemmelserne herom i den militære retsplejelovs § 38 må ses på baggrund af den særlige regel i grundlovens § 85.

Ad stk. 2-4. Bestemmelserne svarer til bestemmelserne i militær retsplejelovs § 38, stk. 2 og 3 og § 39, jfr. bilag 3.

Til § 43 c.

Bestemmelsen svarer til militær retsplejelovs § 41, jfr. bilag 3.

Til § 43 d.

Bestemmelserne om disciplinarnavn og ankenavn svarer til bestemmelserne i militær retsplejelovs § 43, med de ændringer der er begrundet i, at de særlige militære påtaleregler ikke anvendes over for civilforsvarets værnepligtige. Der henvises herved til bemærkningerne til § 8 c. i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde. Om indholdet af militær retsplejelovs § 43 henvises til bilag 3.

Til § 43 e.

Ad stk. 1. Bestemmelsen svarer til militær retsplejelovs § 44, jfr. bilag 3.

Ad stk. 2. Indenrigsministeriet har fundet det hensigtsmæssigt, at der i loven optages en bestemmelse om klagefrist. Klagefristens længde foreslås fastsat til 4 uger, hvilket svarer til den frist, der i nyere lovgivningspraksis helt overvejende anvendes, når der fastsættes en frist for at udnytte adgang til administrativ rekurs.

Bilag 1.

Lovforslaget sammenholdt med den gældende lov.

(Ændringer kursiveret).

Gældende lov.

§ 42. Såfremt en person, der er indkaldt til civilforsvarstjeneste, gør sig skyldig i udeblivelse, rømning, lydighedsnægtelse eller tjenstlig forseelse i øvrigt, straffes han med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år.

Stk. 2. Består forseelsen i nægtelse af at gøre civilforsvarstjeneste, vil der ved straffens fastsættelse være at tage hensyn til det tidsrum, i hvilket den pågældende har udført sådan tjeneste. For den, der anden gang dømmes for sådan nægtelse, kan straffetiden ikke fastsættes til et kortere tidsrum end domfældtes resterende tjenestetid. Efter straffens udståelse hjemsendes den pågældende og indkaldes ikke på ny.

Stk. 3. Sager angående de i stk. 1 og 2 omhandlede forseelser behandles som politisager. De i lov om rettens pleje kap. 68, 69 og 71-72 omhandlede retsmidler finder dog anvendelse i samme omfang som i sager, som det efter reglerne i lov om rettens pleje tilkommer statsadvokaten at forfølge.

§ 43. I stedet for straf kan for mindre forseelser og forsømmelser som disciplinarmiddel anvendes mundtlig tilrettevisning, arbejde og efterøvelse i en del af fritiden, fremstilling, vagt eller anden tjeneste uden for orden samt fratagelse af friheder efter de herom gældende regler.

Stk. 2. Beføjelsen til at anvende disciplinarmidler har inden for civilforsvarskorpset den, der er chef for vedkommende tjenestested, inden for det lokale civilforsvar henholdsvis vedkommende politimester (§ 16) og vedkommende civilforsvarsleder (§ 23, stk. 2) og inden for ambulancetjenesten chefen for vedkommende civilforsvarsregion (§ 2, stk. 3) eller vedkommende civilforsvarsleder (§ 23, stk. 2).

Stk. 3. Den pågældende kan ikke ved at indgive klage over anvendelse af disciplinarmiddel unddrage sig pligt til at efterkomme, hvad der er pålagt ham.

Lovforslaget.

§ 42. Medmindre disciplinarmidler bringes i anvendelse, jfr. § 43 a, stk. 1, straffes den til civilforsvarstjeneste indkaldte værnepligtige med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 1 år, såfremt han:

- 1) nægter at gøre civilforsvarstjeneste.
- 2) udebliver eller uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet,
- 3) ikke efterkommer en foresats tjenstlige befaling, eller
- 4) i øvrigt undlader at efterkomme de pligter, som tjenesten medfører.

Stk. 2. I krigstid kan straffen stige til fængsel indtil 2 år.

Stk. 3. Sagerne behandles som politisager. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitel 68, 69, 71 og 72 kan anvendes i samme omfang som i sager, som det efter de almindelige regler i retsplejeloven tilkommer statsadvokaten at forfølge.

§ 43. Indenrigsministeren bestemmer, i hvilket omfang strafafsoning eller ulovligt fravær skal medføre eftertjeneste eller hjemsendelse med henblik på fornyet indkaldelse. Eftertjenesten kan ikke overstige afsoningstiden og den tid, den pågældende eventuelt har været ulovligt fraværende.

Stk. 2. Den, der anden gang dømmes for at nægte at gøre civilforsvarstjeneste jfr. § 42, stk. 1, nr. 1, hjemsendes og kan ikke senere indkaldes.

§ 43 a. I stedet for mindre straffe efter § 42 skal anvendes disciplinarmidler, medmindre omstændighederne taler derimod.

Stk. 2. Disciplinarmidler kan ikke indbringes for retten.

§ 43 b. Som disciplinarmidler kan anvendes belæring, tilrettevisning, arbejde og efterøvelse i en del af fritiden, fremstilling, vagt

Gældende lov.

Lovforslaget.

eller anden tjeneste uden for orden, fratagelse af friheder samt overflytning til anden tjeneste.

Stk. 2. Medfører anvendelse af disciplinarmidler indgreb i adgangen til at forlade tjenestestedet efter tjenestens ophør, må dette ikke ske for længere perioder end 3 dage ad gangen med mindst 1 dags mellemrum mellem perioderne, og anvendelsen må ikke udstrækkes ud over 14 dage.

Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter de nærmere regler om anvendelse af disciplinarmidler, herunder regler om samtidig anvendelse af flere disciplinarmidler.

Stk. 4. Indenrigsministeren bestemmer, hvem der skal have myndighed til at anvende disciplinarmidler og omfanget af denne myndighed.

§ 43 c. Den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, kan forlange udstælsen udsat i indtil 2 × 24 timer efter meddelelsen om disciplinarmidlet.

§ 43 d. Den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, kan forlange sagen forelagt for et disciplinarnævn til afgørelse.

Stk. 2. Disciplinarnævnets afgørelse kan såvel af den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, som af den, der har pålagt disciplinarmidlet, forlanges forelagt et ankenævn til afgørelse. Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for domstolene eller indenrigsministeren.

Stk. 3. Disciplinarnævnet består af en dommer som formand samt to andre medlemmer, hvoraf den ene så vidt muligt skal være en talsmand og af samme grad som den, der er blevet pålagt disciplinarmidlet, medens den anden skal være dennes foranstående.

Stk. 4. Ankenævnet, der oprettes af indenrigsministeren, består af en formand og to andre medlemmer. Formanden skal være en landsdommer eller en dommer, der opfylder de almindelige betingelser for at kunne beskikkes til landsdommer. De øvrige medlemmer er en statsadvokat, der udpeges af justitsministeren, og en advokat, der udpeges af Advokatrådet.

Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter de nærmere regler for udpegning af disciplinar-

Gældende lov.

§ 44. Bestemmelserne i §§ 42 og 43 finder tilsvarende anvendelse på det i § 13 omhandlede frivillige personel.

Stk. 2. For andet frivilligt personel under civilforsvaret kan der ved kgl. anordning fastsættes nærmere regler for anvendelse af disciplinarmidler. Ved hel eller delvis mobilisering af civilforsvaret finder bestemmelserne i §§ 42 og 43 dog tilsvarende anvendelse også på disse frivillige.

Lovforslaget.

nævnets medlemmer og for disciplinarnævnets og ankenævnets virksomhed.

§ 43 e. *Indbringelse af et disciplinarmiddel for disciplinarnævnet eller ankenævnet har ikke opsættende virkning på udståelsen, medmindre andet bestemmes af vedkommende nævns formand.*

Stk. 2. *Et disciplinarmiddel skal indbringes for disciplinarnævnet eller ankenævnet inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om disciplinarmidlet, henholdsvis om disciplinarnævnets afgørelse. Vedkommende nævns formand kan bestemme at der skal ses bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund hertil.*

§ 44. Bestemmelserne i § 42, § 43 og § 43 a-e finder tilsvarende anvendelse på det i § 13 omhandlede frivillige personel.

Stk. 2. For andet frivilligt personel under civilforsvaret kan der ved kgl. anordning fastsættes nærmere regler for anvendelse af disciplinarmidler. Ved hel eller delvis mobilisering af civilforsvaret finder bestemmelserne i § 42, § 43 og § 43 a-e dog tilsvarende anvendelse også på disse frivillige.

Bilag 2.

Lov nr. 216 af 26. april 1973.

Ekstrakt.

Militær straffelov.

4. kapitel.

Straffene.

§ 11. Overtrædelse af denne lov straffes med irettesættelse, bøde, hæfte, fængsel eller i krigstid dødsstraf.

Stk. 2. Irettesættelse anvendes for mindre forseelser i stedet for bøde eller kortere straf af hæfte.

Stk. 3. Dødsstraf fuldbyrdes ved skydning. Nærmere regler om fuldbyrdelsen fastsættes ved kongelig anordning.

Stk. 4. Dødsstraf, der ikke er fuldbyrdet ved krigstilstandens ophør, omsættes til straf af fængsel på livstid.

§ 12. Har nogen begået en overtrædelse af denne lov og anden strafbar handling, kan straffen fastsættes særskilt for hver af lovovertrædelserne. Den samlede straf må ikke overstige den, der ved anvendelse af borgerlig straffelovs § 88 ville være pålagt.

6. kapitel.

Andre følger af den strafbare handling.

§ 14. Forsvarsministeren bestemmer, i hvilket omfang strafafsoning eller ulovligt fravær skal medføre eftertjeneste eller hjemsendelse med henblik på fornyet indkaldelse. Eftertjenesten kan ikke overstige afsoningstiden og den tid, den pågældende eventuelt har været ulovligt fraværende.

Særlig del.

7. kapitel.

Tilsidesættelse af militære pligter.

§ 15. Den, der, uden at gerningen er omfattet af en anden bestemmelse i denne lov,

forsætligt eller uagtsomt undlader at efterkomme de pligter, som tjenesten medfører, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 3 måneder. Er pligtforsømmelsen særlig grov, eller har den medført stor skade eller fare, kan straffen stige til fængsel i 1 år, i krigstid indtil 3 år.

Forbrydelser mod pligter som efterstående.

§ 16. Den, der forsætligt eller uagtsomt undlader at efterkomme en foresats eller vagts tjenstlige befaling, eller som ikke efterkommer befalingen tilstrækkelig hurtigt eller nøjagtigt, straffes for ulydighed med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder. Under skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel i 3 år.

Stk. 2. Er der med ulydigheden forbundet vold mod foresat eller vagt, eller har den medført betydelig skade eller fare, er straffen fængsel indtil 6 år.

§ 17. Nægter flere i forening en foresat eller vagt lydighed, eller bruger de magt, vold eller trussel om vold mod foresat eller vagt, eller træffer de aftale om sådan handlemåde, straffes de for mytteri med fængsel indtil 6 måneder. I krigstid kan straffen stige til fængsel på livstid eller dødsstraf.

§ 18. For den, der i krigstid i eller i anledning af tjenesten dræber foresat, foranstående eller vagt, kan den i borgerlig straffelovs § 237 omhandlede straf stige til dødsstraf.

§ 19. Har foresat, foranstående eller vagt ved ukorrekt og navnlig ved udæskende forhold givet anledning til en af de i §§ 16, 17 og 18 nævnte forbrydelser, kan straffen nedsættes og under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde.

§ 20. Den, der viser respektstridig opførsel over for foranstående eller vagt, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

Forbrydelser mod pligter som foranstående.

§ 21. Den, der ved forskelsbehandling eller unødigt besværliggørelse af tjenesten forfølger en undergiven, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 22. Den, der misbruger sin stilling til at opnå gave, pengelån eller anden fordel af efterstående af samme enhed, eller som på en måde, der er egnet til at bringe ham i afhængighedsforhold til efterstående af samme enhed, modtager sådanne fordele, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

Ulovligt fravær.

§ 23. Den, der forsætligt eller uagtsomt fjerner sig eller udebliver fra den militære afdeling, til hvilken han hører eller er indkaldt, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder. Under skærpene omstændigheder kan straffen stige til fængsel i 2 år, i krigstid indtil 10 år.

Stk. 2. Efter foranstående regler straffes tillige den, som forsætligt unddrager sig militærtjeneste ved at påføre sig sygdom eller legemsfejl eller foregive sygdom eller benytte andre midler, der er beregnet på at vildlede myndighederne.

Misbrug af militær stilling udadtil.

§ 24. Den, der for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding under udnyttelse af krigsrygtgen begår en af de handlinger, der er nævnt i borgerlig straffelovs § 288, stk. 1, nr. 1-3, straffes for røveri.

Stk. 2. Den, der uberettiget tilegner sig ting fra en person, som er dræbt ved krigshandling, straffes for tyveri.

§ 25. Den, der i krig misbruger eller ikke respekterer kendetegn eller betegnelse, som er forbeholdt personer, indretninger og materiel, der er bestemt til at yde hjælp til sårede eller syge, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 12 år. På tilsvarende måde straffes den, der bruger krigsredskab

eller fremgangsmåde, hvis anvendelse er i strid med en af Danmark tiltrådt mellemfolkelig overenskomst eller med almindelige folkeretlige regler.

Stk. 2. Bestemmelserne i borgerlig straffelovs §§ 6-8 skal ikke være til hinder for at straffe efter en strengere bestemmelse i den borgerlige straffelov, såfremt handlingen tillige omfattes af en sådan bestemmelse.

Tilsidesættelse af særlige militære pligter.

§ 26. Den, der forsætligt eller uagtsomt begår en vagtforseelse, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 2. Er vagtforseelsen begået i krig, eller har den givet anledning til, at der begås en forbrydelse eller indtræder betydelig skade, kan straffen stige til fængsel i 3 år.

§ 27. Den, der ved indtagelse af spiritus eller på anden måde beruser sig i tjenesten, eller når tjeneste må påregnes at forestå, således at han møder beruset i tjenesten, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 4 måneder.

Stk. 2. Den, der forstyrrer den offentlige orden, eller som viser sig synlig beruset i uniform, straffes med bøde.

§ 28. Den, der forsætligt eller ved skødesløshed bevirker, at ting, der tilhører det militære forsvar, bortkommer, ødelægges eller beskadiges, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år.

§ 29. Under ekstraordinære forhold kan forsvarsministeren forbyde, at personer, der hører til det militære forsvar, deltager i politiske foreninger eller forsamlinger. Overtrædelse af et sådant forbud straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 30. Når nogen er vidende om, at krigsforræderi, mytteri eller anden for det militære forsvar farlig forbrydelse tilsigtes begået, og ikke gør, hvad der står i hans magt for at forebygge forbrydelsen, eller dens følger, om fornødent ved anmeldelse, finder borgerlig straffelovs § 141 tilsvarende anvendelse.

9. kapitel.

Ikrafttrædelse m. v.

§ 38. Tidspunktet for lovens ikrafttræden bestemmes af forsvarsministeren.

Stk. 2. Ved lovens ikrafttræden ophæves lov nr. 114 af 7. maj 1937.

§ 39. Kvarterarrest, der ikke er udstået ved lovens ikrafttræden, bortfalder.

Stk. 2. Vagtarrest i indtil 15 dage, der ikke er udstået ved lovens ikrafttræden, omsættes til bøde med 10 kr. for hver dag. Vagtarrest i mere end 15 dage omsættes til hæfte i samme tidsrum.

— — —

Bilag 3.

Lov nr. 218 af 26. april 1973.

Ekstrakt.

Militær retsplejelov.

15. kapitel.

Disciplinarmidler.

§ 37. Disciplinarmidler kan kun bringes i anvendelse, når en strafbar handling er begået.

Stk. 2. Disciplinarmidler skal anvendes i stedet for mindre straffe medmindre omstændighederne taler imod det.

Stk. 3. Disciplinarmidler kan ikke indbringes for retten.

§ 38. Som disciplinarmidler kan anvendes belæring, tilrettevisning, arbejde og efterøvelse i en del af fritiden, fremstilling, vagt eller anden tjeneste uden for orden, tilbageholdelse på tjenestestedet eller anden fratagelse af friheder samt overflytning til anden tjeneste.

Stk. 2. Tilbageholdelse på tjenestestedet må ikke udstrækkes ud over 14 dage.

Medfører anvendelse af øvrige disciplinarmidler indgreb i adgangen til at forlade tjenestestedet efter tjenestens ophør, må dette ikke ske for længere perioder end 3 dage ad gangen med mindst en dags mellemrum mellem perioderne, og anvendelsen må ikke udstrækkes ud over 14 dage.

Stk. 3. Forsvarsministeren fastsætter i øvrigt de nærmere regler om anvendelse af disciplinarmidler, herunder regler om samtidig anvendelse af flere disciplinarmidler.

§ 39. Forsvarsministeren bestemmer, hvem der skal have myndighed til at anvende disciplinarmidler, og omfanget af denne myndighed.

§ 40. Af disciplinarmidler kan belæring, tilrettevisning eller overflytning til anden tjeneste anvendes over for alle undergivne.

De øvrige disciplinarmidler kan derimod ikke anvendes over for officerer og faste befalingsmænd eller dermed ligestillede, medmindre de pågældende er elever på en militær skole.

§ 41. Den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel af en rettergangschefen underordnet eller umiddelbart af rettergangschefen, kan forlange udståelsen udsat i indtil 2×24 timer efter meddelelsen om disciplinarmidlet.

§ 42. Den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel af en rettergangschefen underordnet, kan forlange sagen forelagt rettergangschefen til afgørelse.

§ 43. Den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel af en rettergangschef, kan forlange sagen forelagt for et disciplinarnævn til afgørelse.

Stk. 2. Disciplinarnævnets afgørelse kan såvel af rettergangschefen som af den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, forlanges forelagt ankenævnet til afgørelse. Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for domstolene eller forsvarsministeren.

Stk. 3. Disciplinarnævnet, der oprettes for hvert enkelt rettergangsområde, består af en auditor som formand samt to andre medlemmer, hvoraf den ene så vidt muligt skal være en talsmand og af samme grad som den, der er blevet pålagt disciplinarmidlet, medens den anden skal være dennes foranstående.

Stk. 4. Ankenævnet, der oprettes af forsvarsministeren, består af en formand og to andre medlemmer. Formanden skal være en civil person, der opfylder betingelserne for at kunne beskikkes som landsdommer. De øvrige medlemmer er generalauditøren og en advokat, der udpeges af Advokatrådet.

Stk. 5. Forsvarsministeren fastsætter de nærmere regler for udpegning af disciplinarnævnets medlemmer og for disciplinarnævnets og ankenævnets virksomhed.

§ 44. Indbringelse af et disciplinarmiddel for rettergangschefen, disciplinarnævnet eller ankenævnet har ikke opsættende virkning på udståelsen, medmindre andet bestemmes af rettergangschefen eller vedkommende nævns formand.

— — —

Ottende afsnit. Ikrafttrædelse m. v.

17. kapitel.

§ 46. Tidspunktet for lovens ikrafttræden bestemmes af forsvarsministeren.

Stk. 2. Ved lovens ikrafttræden ophæves lov nr. 542 af 4. oktober 1919.

§ 47. Straffesager, i hvilke der ikke er rejst tiltale på tidspunktet for nærværende lovs ikrafttræden, behandles efter de regler, der er foreskrevet i denne lov. Gyldigheden af retshandlinger, som er foretaget i sagen før lovens ikrafttræden, bedømmes efter den tidligere lovgivning.

§ 48. I stedet for § 1040 i lov om rettens pleje gælder:

Påanke af straffedomme, som er afsagt før tidspunktet for nærværende lovs ikrafttræden, sker efter reglerne i den tidligere lovgivning. Fuldbyrnelsen af straffedomme sker efter nærværende lovs ikrafttræden efter reglerne i denne lov.

— — —